

METODICKÉ USMERNENIE
k realizácii sociálno-intervenčných programov
pre páchatel'ov násilia páchaného na ženách

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok I.
Predmet úpravy

Nasledujúce metodické usmernenie sa zameriava na oblasť sociálno-intervenčných programov určených pre páchatel'ov násilia na ženách ukladaných ako súčasť trestov (iných opatrení) nespojenných s výkonom trestu odňatia slobody.

Účelom tohto usmernenia je v súlade s ustanoveniami Trestného zákona, Trestného poriadku, zákona č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresne sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z. ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody **určiť pravidlá pre interdisciplinárnu spoluprácu súdu, prokurátora, probačných a mediačných úradníkov** (ďalej len „probačný úradník“), **Zboru väzenskej a justičnej stráže** (ďalej len „zbor“) **a mimovládnych organizácií pri ukladaní a realizácií probačných opatrení¹** vo vzťahu k **páchatel'om trestných činov obsahujúcich prvok násilia na ženách.**

1

Ide o primerané obmedzenia alebo povinnosti ukladané v trestnom konaní. Používané označenie je v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady 2008/947/SVV o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami

Článok II. Probačné opatrenie

Probačné opatrenie je primeraná povinnosť alebo obmedzenie exemplifikatívne vypočítaná v ustanovení § 51 ods. 3 a 4 Trestného zákona, ktorú môže prokurátor (v prípravnom konaní) alebo súd (v konaní pred súdom) uložiť páchateľovi trestného činu ako súčasť

- ‡ podmienenečného zastavenia trestného stíhania,
- ‡ podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody²,
- ‡ trestu domáceho väzenia,
- ‡ trestu povinnej práce,
- ‡ trestu zákazu pobytu,
- ‡ trestu zákazu účasti na verejných podujatiach,
- ‡ podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody,
- ‡ podmienenečného upustenia od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, zvyšku trestu zákazu pobytu a zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach,
- ‡ ochranného dohľadu,
- ‡ podmienenečného upustenia od potrestania mladistvého a
- ‡ podmienenečného odkladu výkonu peňažného trestu v prípade mladistvého.

Účelom probačného opatrenia je zasahovať do slobody konania a rozhodovania páchateľa v skúšobnej dobe tak, aby spolu s uloženým trestom odstránil príčinu, podmienky alebo príležitosť k opätovnému spáchaniu trestného činu, ktorého sa odsúdený už dopustil. **Uložené probačné opatrenie musí byť primerané**

- ‡ **povahe trestu, ktorého je integrálnou súčasťou,**
- ‡ **trestnému činu, za spáchanie ktorého bol páchateľ uznaný vinným,**³
- ‡ **osobe páchateľa a**
- ‡ **potrebe ochrany obete.**

2

Probačné opatrenie súd uloží vždy pri podmienenečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom

3

Ukladať obmedzenie, ktoré by síce mohlo prispieť k prevýchove páchateľa, ale ktoré nemá nijaký vzťah k spáchanému trestnému činu, nie je v súlade so zákonom – R IV/1968

Probačné opatrenia rozdeľujeme na

- *protektívne (napríklad: obmedzenie v zákaze účasti na určených verejných podujatiach; obmedzenie stretávania sa s osobami, ktoré majú na páchatel'a negatívny vplyv alebo ktoré boli jeho spolupáchateľmi alebo účastníkmi na trestnom čine; povinnosť nepriblížiť sa k poškodenému na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydli'a poškodeného; povinnosť dostaviť sa v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru určený podľa miesta pobytu, v odôvodnených prípadoch aj opakovane a pod.);*
- **formatívne a liečebné** *(napríklad: v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze; podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu; podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, ak mu nebolo uložené ochranné liečenie; podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve);*
- *reparačné (napríklad: nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu; zaplatiť v skúšobnej dobe dlh alebo zameškané výživné; osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenému).*

Organizovanie a kontrolu výkonu uložených probačných opatrení zabezpečuje probačný a mediačný úradník okresného súdu, v ktorého obvode má páchatel' pobyt, a to na základe rovnopisu právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého vyplýva povinnosť vykonať probáciu, alebo na základe písomného pokynu predsedu senátu, samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora.

Článok III.

Násilie páchané na ženách

V súlade s Dohovorom Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) sa pojmom **násilie páchané na ženách** rozumejú všetky činy rodovo podmieneného násilia, ktoré majú alebo môžu mať za následok telesnú, sexuálnu, duševnú, ale aj ekonomickú ujmu alebo utrpenie žien vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, nátlaku alebo svojvoľného zbavenia slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote kontrolované a účelové konanie, ktoré smeruje k získaniu a udržaniu moci a výhod. Okrem všeobecného základu vlastného pre

každé násilné správanie⁴ je pre tento typ násilia vlastný rodový - sociálny stereotyp o postavení a úlohe ženy v spoločnosti.

Násilie páchané na ženách je znakom viacerých základných alebo kvalifikovaných skutkových podstát trestných činov uvedených v osobitnej časti Trestného zákona

- I. hlava – Trestné činy proti životu a zdraviu (*pozn.: trestné činy spadajúce pod tzv. fyzické násilie na ženách*)
 - ↳ Úkladná vražda (§ 144),
 - ↳ Vražda (§ 145),
 - ↳ Zabitie (§ 147 a § 148),
 - ↳ Usmrtenie (§ 149),
 - ↳ Nedovolené prerušenie tehotenstva (§ 150 a § 152),
 - ↳ Účasť na samovražde (§ 154),
 - ↳ Ublíženie na zdraví (§ 155 až § 157),
 - ↳ Neoprávnené odoberanie orgánov, tkanív a buniek a nezákonná sterilizácia (§ 159),
 - ↳ Ohrozovanie vírusom ľudskej imunodeficiencie (§ 165),
 - ↳ Ohrozovanie pohlavnou chorobou (§ 167);
- II. hlava – Trestné činy proti slobode a ľudskej dôstojnosti (*pozn.: trestné činy spadajúce pod tzv. psychické násilie na ženách, fyzické a sexuálne násilie na ženách*)
 - ↳ Obchodovanie s ľuďmi (§ 179),
 - ↳ Pozbavenie osobnej slobody (§ 182),
 - ↳ Obmedzovanie osobnej slobody (§ 183),
 - ↳ Obmedzovanie slobody pobytu (§ 184),
 - ↳ Branie rukojemníka (§ 185),
 - ↳ Vydieračský únos (§ 186),
 - ↳ Zavlečenie do cudziny (§ 187),
 - ↳ Vydieranie (§ 189),
 - ↳ Hrubý nátlak (§ 190),
 - ↳ Nátlak (§ 192),

- ‖ Obmedzovanie slobody vyznania (§ 193),
 - ‖ Porušovanie domovej slobody (§ 194),
 - ‖ Porušovanie tajomstva prepravovaných správ (§ 196),
 - ‖ Znásilnenie (§ 199),
 - ‖ Sexuálne násilie (§ 200),
 - ‖ Sexuálne zneužívanie (§ 201 a § 202);
- III. hlava – Trestné činy proti rodine a mládeži (*pozn.: trestné činy spadajúce pod tzv. ekonomické násilie, fyzické a psychické násilie na ženách*)
 - ‖ Zanedbanie povinnej výživy (§ 207),
 - ‖ Týranie blízkej osoby a zverenej osoby (§ 208);
 - ‖ Únos (§ 209 a § 210);
- IX. hlava – Trestné činy proti iným právam a slobodám (*pozn.: trestné činy spadajúce pod tzv. psychické násilie na ženách*)
 - ‖ Nebezpečné vyhrážanie (§ 360),
 - ‖ Nebezpečné prenasledovanie (§ 360a),
 - ‖ Výtržníctvo (§ 364),
 - ‖ Kupliarstvo (§ 367),
 - ‖ Ohováranie (§ 373).

Článok IV.

Sociálno-intervenčný program pre páchatel'ov násilia na ženách

Kľúčovými probačnými opatreniami, ktoré sa snažia **riešiť príčiny trestnej činnosti** sú formatívne a liečebné probačné opatrenia realizované ako sociálno-intervenčné programy obsahujúce prvky špeciálno-pedagogických, psychologických, liečebných a terapeutických činností, ktoré môžu uplatňovať len osoby s príslušnou odbornou kvalifikáciou. **Aby však sociálno-intervenčné programy mali svoj význam, musí byť ich ukladanie diferencované tak, ako budú diferencované jednotlivé sociálno-intervenčné programy s ohľadom na rôzne skupiny páchatel'ov.**

Cieľom sociálno-intervenčného programu pre páchatel'ov násilia na ženách je eliminovať fyzické, sexuálne a emocionálne zneužívanie a násilie. **V strede záujmu je bezpečnosť obete, jej záujem a jej prospech.** Pozornosť nie je zameraná na psychopatológiu

jednotlivcov, ale na učenie sa, ako si vybrať a rozvíjať nenásilné správanie, emócie a postoje. Násilník sa učí o sociálnych systémoch a normách, ktoré mu poskytnú tichý súhlas s násilím.

Obsah sociálno-intervenčného programu

- ☞ konfrontuje muža s jeho násilnými postojmi,
- ☞ zameriava sa na prevzatie úplnej a bezvýhradnej zodpovednosti páchatel'a za násilné správanie,
- ☞ žiada od muža, aby sa zdržal všetkého fyzického násillia a hrozieb a aby vážne pracoval na redukcii svojej verbálnej agresie a iných foriem psychického násillia,
- ☞ zameriava sa na odkrývvanie všetkých stratégií násillníka ako násillie, nároky, nátlak, kontrolu, nedostatok rešpektu, nadrženosť, egoizmus a obviňovanie obete,
- ☞ poskytuje mužovi edukáciu o násillí, konzultuje s ním, ako aplikovať tieto koncepty do jeho vlastného života.

Sociálno-intervenčný program je možné uložiť páchatel'ovi trestného činu uvedeného v článku III., ktorého určujúcim znakom je násilné konanie voči žene smerujúce k získaniu a udržaniu moci a výhod a to bez ohľadu na druh použitého násillia a spôsobenej ujmy. Sociálno-intervenčný program však nie je vhodný pre

- ☞ páchatel'a s psychiatrickou diagnózou (posudzované poskytovateľom sociálno-intervenčného programu),
- ☞ negramotného páchatel'a,
- ☞ páchatel'a neovládajúceho slovenský jazyk,
- ☞ páchatel'a s hendikepom v oblasti rečovej alebo sluchovej,
- ☞ páchatel'a s bydliskom alebo pracovným zaradením neumožňujúcim mu pravidelnú účasť v programe.

Keďže efektivita sociálno-intervenčného programu pre páchatel'ov násillia na ženách závisí jednak od účasti násillníka na celom programe, ale i povahe trestu a jeho výkonu, tento druh probačného opatrenia je vhodné uložiť len **ako súčasť**

- ☞ **podmienečného zastavenia trestného stíhania,**
- ☞ **podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody (vrátane podmienečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom),**
- ☞ **trestu domáceho väzenia vo výmere nad 12 mesiacov,**
- ☞ **podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.**

DRUHÁ ČASŤ

POSTUP PRED ULOŽENÍM PROBAČNÉHO OPATRENIA

Článok V.

Trest nespojený s odňatím slobody

Tak ako chorému pacientovi predpíše lekár liek až vtedy, keď diagnostikuje chorobu, tak prokurátor alebo sudca uloží páchatel'ovi trestného činu probačné opatrenie až po obstaraní podkladov týkajúcich sa osoby páchatel'a, možnosti jeho nápravy a ochrany obete. Len takýmto postupom môže byť naplnený účel trestnej sankcie – ochrana spoločnosti, ktorá sa naplňa nielen represiou, generálnou prevenciou, ale i prostriedkami výchovy k riadnemu životu (individuálna prevencia). Nakoľko však nie je v možnostiach sudcu vykonávať diagnostiku, ale len podávať „liek“ zo zákonného zoznamu trestov, vytvoril zákonodarca legálne „diagnostické“ nástroje, ktoré by mal sudca využívať s cieľom zamedziť situáciám, kedy sa ukladajú niektoré alternatívne tresty bez reálneho zistenia možností pre riadny výkon týchto trestov.

Uloženiu trestu nespojeného s odňatím slobody by mala na základe uvedeného vždy predchádzať súdna pomoc - predbežné šetrenie probačného úradníka. V súlade s ustanovením § 3 ods. 1 zákona č. 550/2003 Z. z. probačný úradník napomáha tomu, aby mohol byť uložený a riadne vykonaný trest nespojený s odňatím slobody (vrátane uloženia vhodného probačného opatrenia). Na tento účel je probačný úradník oprávnený:

- ☞ obstarávať podklady týkajúce sa osoby obvineného o jeho rodinnom, sociálnom a pracovnom prostredí,
- ☞ získať stanoviská poškodeného a obvineného k podmienenému zastaveniu trestného stíhania a uloženiu trestu nespojeného s trestom odňatia slobody,
- ☞ obracať sa na štátne orgány, obce, iné právnické osoby a fyzické osoby so žiadosťou o poskytnutie potrebných údajov (tieto osoby sú povinné bez zbytočného odkladu žiadosti probačného úradníka vyhovieť).

V prípravnom konaní prokurátor alebo v konaní pred súdom samosudca alebo predseda senátu si **pred uložením trestu** nespojeného s odňatím slobody u páchatel'a trestného činu uvedeného v článku III. **vyžiada od probačného úradníka správu obsahujúcu informácie**

o

- ✓ **vhodnosti uloženia trestu nespojeného s odňatím slobody,**
- ✓ **navrhovanom probačnom opatrení,**
- ✓ **stanovisku páchatel'a a poškodeného** k uloženiu trestu nespojeného s odňatím slobody spolu s navrhovaným probačným opatrením,
- ✓ **preskúmaní podmienok možnej kontroly technickými prostriedkami.**

Za účelom spracovania objektívnej a konkrétnej správy postupuje probačný úradník nasledovne:

1. **preštuduje si trestný spis;**
2. **zozumarizuje všetky dostupné informácie o páchatel'ovi** a jeho rodine, o ich sociálnej situácii,⁵ o predchádzajúcej protiprávnej činnosti páchatel'a (vrátane priestupkového konania vedenému proti páchatel'ovi – najmä priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch spáchanému na blízkej osobe alebo bývalom manželovi, druhovi, bývalom druhovi, rodičovi spoločného dieťaťa a osobe, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou);
3. **predvolá si / navštívi obeť trestného činu;**⁶ počas tohto stretnutia probačný úradník obeť
 - ↳ **podrobne informuje o význame prieskumného konania,**
 - ↳ **ubezpečí ju, že cieľom prieskumného konania nie je pomáhať páchatel'ovi, ale zistiť, či uloženie alternatívneho trestu spolu s ostatnými opatreniami poskytnutými obeť bude pre ňu predstavovať dostatočnú ochranu,**
 - ↳ pri obetiach domáceho násillia **preverí ochotu obeť zapojiť sa do spolupráce s poskytovateľom sociálno-intervenčného programu** pre páchatel'ov násillia na ženách (pozn.: dôležité z pohľadu získavania spätnej väzby o správaní páchatel'a počas účasti v programe);
4. predvolá si páchatel'a trestného činu,
 - ↳ ktorého informuje o význame prieskumného konania,

5

Za účelom komplexnej informácie požiada o súčinnosť orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately príslušný podľa bydliska páchatel'a a obeť

6

Pri osobnom stretnutí rešpektuje § 55 ods. 1 Trestného poriadku - pri vykonávaní úkonov trestného konania musia orgány činné v trestnom konaní, súd a osoby príslušné vykonávať úkony trestného konania zaobchádzať s osobami zúčastnenými na úkone tak, ako to vyžaduje účel trestného konania; vždy sa musí rešpektovať ich dôstojnosť

- ↳ vysvetlí mu pravidlá výkonu trestov nespojených s odňatím slobody vrátane uložených probačných opatrení a správania sa v skúšobnej dobe (objasní mu, čo mu hrozí pri porušení pravidiel),
- ↳ **zistí jeho ochotu podrobiť sa sociálno-intervenčnému programu pre páchatel'ov násilia na ženách,**
- ↳ **preverí existenciu kontraindikácii na zaradenie do sociálno-intervenčného programu** pre páchatel'ov násilia na ženách uvedených v článku IV. tohto usmernenia.

Výsledkom takéhoto postupu je spracovaná správa probačného úradníka, ktorá okrem popisu zistených skutočností obsahuje záver, či je páchatel'

- a) **vhodný** na zaradenie do programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu určeného probačným úradníkom **v rámci uloženia trestu nespojeného s odňatím slobody,**
- b) **vhodný** na zaradenie do programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu určeného probačným úradníkom **v rámci uloženia podmiennečného odkladu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom,**
- c) **vhodný** na zaradenie do programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu určeného probačným úradníkom **v rámci uloženia podmiennečného odkladu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom,** avšak len pri súčasne uloženom protektívnom probačnom opatrení vo vzťahu k ochrane obetí,
- d) **nevhodný** na zaradenie do programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu určeného probačným úradníkom.

Článok VI.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

Podľa § 66 Trestného zákona môže súd, v obvode ktorého sa nachádza ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva svoj trest, po uplynutí zákonom stanovenej časti trestu odňatia slobody odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak

- ⇒ odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a súčasne
- ⇒ možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V uznesení o podmiennečnom prepustení odsúdeného súd určí odsúdenému skúšobnú dobu na jeden až sedem rokov a môže mu uložiť primerané obmedzenia a povinnosti.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody však nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy.⁷

Jedným zo základných dôkazov splnenia materiálnej podmienky na prepustenie je hodnotenie odsúdeného podľa § 62 zákona č. 475/2005 Z. z. vypracúvané ústavom na výkon trestu odňatia slobody. Hodnotenie odsúdeného na podmiennečné prepustenie obsahuje hodnotenie správania odsúdeného vo výkone väzby a výkone trestu, aktivitu odsúdeného a plnenie programu zaobchádzania, resocializačnú prognózu podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania.

V prípade páchatel'a trestného činu uvedeného v článku III., ktorého určujúcim znakom je násilné konanie voči žene, je potrebné, aby hodnotenie odsúdeného podľa § 62 zákona č. 475/2005 Z. z. obsahovalo konkrétnu informáciu o tom, či odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody absolvoval sociálno-intervenčný program pre páchatel'ov násilia na ženách. Ak odsúdený tento program neabsolvoval, je potrebné, aby pedagóg, ktorý spracúva hodnotenie odsúdeného okrem častí uvedených v predchádzajúcom odseku rovnako zhodnotil

- ⇒ existenciu kontraindikácii na zaradenie do sociálno-intervenčného programu uvedených v článku IV. tohto usmernenia a
- ⇒ potrebu aplikácie ďalších (najmä protektívnych) probačných opatrení vo vzťahu k ochrane obetí.

7

Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 53/08 zo 14. februára 2008.

TRETIA ČASŤ VÝKON PROBAČNÉHO OPATRENIA

Článok VII.

Po doručení rovnopisu právoplatného rozhodnutia súdu alebo prokurátora, z ktorého vyplýva povinnosť pre páchatel'a trestného činu uvedeného v článku III. podrobiť sa v súčinnosti s probačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, probačný úradník

- ☞ **oboznámi klienta s výkonom probačného dohľadu** (ak je súčasťou podmienčného odkladu trestu odňatia slobody alebo podmienčného prepustenia) tak, aby boli získané informácie **dostatočné na nadobudnutie predstavy o vzájomnej spolupráci s probačným úradníkom,**
- ☞ **určí klientovi poskytovateľa sociálno-intervenčného programu pre páchatel'ov násilia na ženách a termín úvodného diagnostického stretnutia** s poskytovateľom,
- ☞ **informuje klienta o termíne ďalšieho vzájomného stretnutia.**

Obsah nasledujúcich stretnutí probačného úradníka s klientom je podmienený stanoviskom poskytovateľa sociálno-intervenčného programu pre páchatel'ov násilia na ženách o spôsobilosti klienta na absolvovanie sociálno-intervenčného programu a termínu jeho začiatku. Ak podľa stanoviska nie je klient spôsobilý na absolvovanie tohto sociálno-intervenčného programu, na ďalšom stretnutí probačný úradník určí na základe hodnotenia rizík a potrieb klienta iný program sociálneho výcviku alebo výchovný program.

Frekvencia nasledujúcich stretnutí probačného úradníka s klientom, ktorý má nariadený probačný dohľad (pozn.: môžu sa realizovať aj súbežne s návštevou programu sociálneho výcviku alebo výchovného programu) a aktivity vzájomnej spolupráce vychádzajú z individuálnych špecifik konkrétneho dohľadu (dĺžka skúšobnej doby) a hodnotenia rizík a potrieb klienta. Na splnenie účelu dohľadu probačný úradník vypracuje **program dohľadu**, ktorý bude obsahovať:

- ⇒ podrobný **popis uložených probačných opatrení,**
- ⇒ **harmonogram probačných stretnutí,**
- ⇒ **základné sociálne poradenstvo** vedúce k riešeniu kritických životných situácií odsúdeného a

⇒ **návrhy dobrovoľných aktivít**, ktoré pomôžu odsúdenému viesť riadny život.

Program dohľadu obsahuje také formulácie, aby im klient rozumel a následne ich dodržiaval. Konkrétnosť stanovenia cieľov a jasná štruktúra pravidiel umožňuje jednoduchú kontrolu nad plnením cieľov.

Probačný úradník hodnotí plnenie programu dohľadu na každom probačnom stretnutí. Ak zistí (napr. aj na základe informácie od poskytovateľa sociálno-intervenčného programu pre páchatel'ov násilia na ženách), že odsúdený vedome porušil program dohľadu, resp. nevedie riadny život, musí o tom probačný úradník ihneď informovať príslušný súd a podľa povahy porušenia navrhnúť zmenu probačných opatrení - uloženie doteraz neuložených primeraných obmedzení alebo povinností alebo podnet na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody.

Na záver skúšobnej doby vypracuje probačný úradník záverečnú správu z probácie o plnení programu dohľadu a hodnotenie rizika recidívy (porovnanie so stavom na začiatku skúšobnej doby). Súčasťou záverečnej správy je stručná informácia od poskytovateľa sociálno-intervenčného programu o dosiahnutých výsledkoch klienta a prognózu recidívy v oblasti násilia na ženách.

DRUHÁ ČASŤ **ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE**

Článok VIII.

Toto metodické usmernenie nadobúda účinnosť 2015.

Projekt Podpora a pomoc pre ženy zažívajúce násilie a ich deti prostredníctvom zavedenia sociálnych programov pre páchatel'ov násilia bol podporený sumou 35 302,50 eur z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je inancovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009 - 2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation. Cieľom projektu Podpora a pomoc pre ženy zažívajúce násilie a ich deti prostredníctvom zavedenia sociálnych programov pre páchatel'ov násilia je Podpora demokratických hodnôt, vrátane ľudských práv.

